

Formandens beretning på DGF's generalforsamling

d. 17/11/2005 kl. 13.00 på Hotel Nyborg Strand

Version af 14/11/05

Indledning

Endnu en gang hjertelig velkommen til alle medlemmer og gæster til dette årsmøde og generalforsamling, der er nummer 94 i DGF's historie. En særlig velkomst til foreningens tre æresmedlemmer, der alle er til stede i dag, Richard Upton Hansen, Hans Jørgen Rasmusen og Aksel Hauge Pedersen.

Det forløbne år har - som de seneste år - været præget af store forandringer i den danske energisektor. Det synes nu som om, de nye rammer for dansk energiforsyning er ved at være på plads.

Bestyrelsen har derfor valgt

"Fremtidens energiforsyning - politisk, markeds-mæssigt og teknologisk"

som et aktuelt tema for dette årsmøde.

Efter generalforsamlingen vil vi få belyst årsmødetemaet fra tre forskellige relevante synsvinkler, og der vil endvidere blive givet en orientering om den kommende Verdensgaskonference i Amsterdam. Men først vil jeg - traditionen tro - give en orientering om generelle energiforhold, den aktuelle gassituation i Danmark og lidt om gasforeningens interne forhold.

Generelle energiforhold og naturgassens situation

Der var en rekordstigning i det globale energiforbrug på mere end 4 pct. i 2004.

Alene i Kina - der har verdens næststørste energiforbrug - steg forbruget med godt 15 pct.

Det konstant stigende energiforbrug og udsigten til en yderligere acceleration i forbruget i de kommende år har sammen med politisk ustabilitet og ekstreme vejrforhold i nogle af de olieproducerende områder, været medvirkende til at presse energipriserne op på det rekordhøje niveau, vi oplever for tiden. Om energipriserne udvikling fremover har jeg intet at sige. Mere end 25 års erfaring i branchen har lært mig, at det vil være det rene gætteri, så det lader jeg andre om, uden at det nødvendigvis bliver mere kvalificeret af den grund.

Globalt set er forbruget af alle brændselsformer stigende, og - måske til nogles overraskelse - er kul det fossile brændsel, der oplever den allerkraftigste stigning. Stigningen i naturgasforbruget var på godt 3 pct. i 2004, hvilket er noget over 10-årsgennemsnittet og en del mere end forrige års stigning. Naturgasforbruget er stagneret i USA (verdens største marked), og den største vækst ses i Rusland, Kina og Mellemøsten. Naturgas dækkede knap en fjerdedel af verdens energiforbrug i 2004, stort set det samme som året før. Det globale naturgasforbrug udgjorde 2.700 mia. m³. Markedsandelen forventes at stige de kommende år, og naturgasforbruget i m³ forventes fordoblet i løbet af 25 år. Størstedelen af væksten vil finde sted indenfor kraftsektoren. Der er i øvrigt også en betydeligt stigende efterspørgsel efter LNG - flydende naturgas - en tendens, som uden tvivl vil fortsætte. Det stærkt stigende forbrug er naturgassektorens største udfordring. Der skal etableres den nødvendige infrastruktur og forsyningssikkerheden skal fastholdes i dette stærkt voksende marked. Såfremt naturgasproduktionen fortsatte på nuværende niveau, ville der på globalt plan være reserver til ca. 70 år, en tidshorisont, der har ligget fast de sidste 15 år.

I Europa steg naturgasforbruget godt 3 pct. i 2004 til i alt ca. 460 mia. m³.

Der er ca. 95 mio. kunder svarende til, at ca. 240 mio. europæere bruger naturgas.

Over halvdelen af gasforbruget i EU25 importeres i dag, og importandelen kan forventes at vokse yderligere.

I Danmark steg energiforbruget med 1,6 pct. i 2004. Set over en længere periode har energiforbruget kun ændret sig lidt. Fra 1990 til 2004 er stigningen begrænset til 2,6 %. I samme periode er bruttonationalproduktet vokset med 32 pct. Vedvarende energi udgør en stadig stigende andel, som i 2004 er kommet op på godt 15 pct.

Den samlede danske energiproduktion voksede i 2004 med godt 9 pct., og vi producerede 55 pct. mere energi, end vi selv brugte. Der var betydelige stigninger i produktionen af såvel råolie, naturgas som vedvarende energi. Stigningen i naturgasproduktionen skyldes en større eksport af naturgas, idet det indenlandske forbrug var uændret på ca. 4.2 mia. m³.

De højere priser på råolie og naturgas samt den højere energiproduktion gav anledning til rekordstore nettovalutaindtægter på 16,8 mia. kr. i 2004 mod 13,9 mia. kr. i 2003.

De danske gasreserver i Nordsøen er opgjort til mellem 95 og 130 mia. m³ svarende til 12-16 års produktion på det nuværende niveau. Den danske naturgasforsyning er sikret på længere sigt gennem aftaler om gas fra felter uden for den danske del af Nordsøen.

DONG har igennem de seneste år øget sine bestræbelser på at sikre ny gas til bl.a. det danske marked. Det væsentligste bidrag til at øge gasporteføljen var købet af BP's ca. 10 % ejerandel af det knap 400 mia. m³ store Ormen Lange gasfelt i Norge. Ormen Lange feltet forventes at komme i produktion i 2007 og producere gas helt frem til 2040. Gassen fra Ormen Lange feltet vil blive sendt til Storbritannien via en ny rørledning. Den nye rørledning bliver imidlertid en integreret del af det overordnede norske opstrømsgasnet, hvilket betyder, at gassen kan "omdirigeres" fra Storbritannien til det europæiske kontinent. Med henblik på det længere sigt har DONG gennem de seneste år sat øget fokus på området mellem Shetlandsøerne og Færøerne.

Der er i alt ca. 335.000 gasforbrugere i Danmark. Mere end halvdelen af det danske gasforbrug går til produktion af el og varme på kraft- og kraftvarmeværker. Fordelingen på de øvrige sektorer kan ses på skærmen. Naturgassen er direkte eller indirekte via kraftvarmen den afgørende energikilde for halvdelen af landets befolkning.

Kort om flaskegas

LPG markedet voksede med 4 % fra 2003 til 2004, hvor det samlede salg var knap 70.000 tons. Fordelingen ses på skærmen.

Lidt om bygas

Naturgas/luft- eller Bygas2-projektet i København skrider fremad, og Københavns Energi har nu registreret mere end 110.000 gaskunder ud af de eksisterende 170.000. Indtil nu er der fundet ca. 18.000 apparater, der skal udskiftes – det er lidt færre end forudsat. I vores næststørste bygasby, Aalborg, overvejes det, at konvertere de større kunder til naturgas, mens husholdningskunderne bevares på bygas. Konverteringen fra bygas til naturgas forudsætter nye ledninger og målere.

Lidt om biogas

Efter lang tids venten blev der i foråret - via en bekendtgørelse - endelig klarhed over afregningen af biogas anvendt til elproduktion. Formanden for Brancheforeningen for Biogas udtalte på foreningens generalforsamling, at det er frustrerende, at udbygningen med biogasanlæg går så

langsomt. Et forhold, som i høj grad tilskrives problemer med anlægsgodkendelse i kommuner og amter. Selvom biogas således ikke på kort sigt er en betydende konkurrent til naturgassen, så arbejdes der i fælleseuropæisk regi med de problemer, som en tilførsel af biogas til naturgasnettet kan give. I andre europæiske lande er der god vækst i biogasproduktionen, og den danske biogasbranche har i 2005 haft et større eksportfremstød i bl.a. Spanien.

Brint

Jeg kan ikke forlade denne gennemgang af de gasformige brændslers situation uden til slut kort også at nævne brint. En mulig fremtidig brintforsyning skal bygge på den eksisterende naturgasinfrastruktur. Og inden man når så langt, vil der være overgangsfaser, hvor brint anvendes i forskellige kombinationer med naturgas. Uanset om man er enig i visionen om et brintsamfund eller ej, må man konstatere, at den indledende planlægning er en politisk realitet. Den danske naturgassektor skal selvfølgelig være med til at forme Danmarks energifremtid og deltager da også allerede aktivt i en række danske og internationale projekter på området. Bl.a. Dansk Gasteknisk Center er engageret i denne udvikling, som det kan ses på virksomhedens stand her i Nyborg.

Gaskedelmarkedet

De gode takter for gaskedelmarkedet fortsatte i 2004, som det fremgår af tallene på skærmen. De kondenserende kedlers markedsandel vokser fortsat. I første halvdel af 2005 er den nået op på 82 %. En nærmere undersøgelse af salgstilladelse i HNG og Naturgas Midt Nords' s områder for første kvartal 2005 viser, at der er en pæn stigning i andelen af solgte A-kedler.

Fra nytår træder de nye energibestemmelser i Bygningsreglementet i kraft. Det betyder, at kedelleverandørerne skal leve op til nye nyttevirkningskrav for gaskedler, hvad enten de skal installeres i nybygninger eller i forbindelse med en udskiftning. I praksis skal alle mindre gaskedler fra nytår være kondenserende, men det giver i sig selv ingen problemer for branchen.

Den aktuelle årsnyttevirkning for en gaskedel i en ny bygning skal fremover dokumenteres som grundlag for bygge- og ibrugtagningstilladelsen. Det samme gælder for gaskedler i eksisterende bygninger, når disse skal energimærkes ved salg og udlejning. De nye energikrav giver muligheder for en god forretningsmæssig udvikling for branchens virksomheder. Jeg håber, at kravene også vil vise sig at blive til gavn for forbrugerne og deres økonomi.

Den energipolitiske udvikling

Den næste del af min beretning skal handle om den energipolitiske udvikling og ændringerne i de lovgivningsmæssige og organisatoriske rammebetingelser, som sektoren er underlagt.

Det har været et år med usædvanlig mange og meget væsentlige forandringer, og jeg må begrænse mig til en kort omtale af nogle hovedpunkter:

- Energien holdt efter folketingsvalget flyttedag og hører nu hjemme i Transport- og Energiministeriet. Kombinationen af transport og energi i ét ministerium er meget naturlig, hvis det vel at mærke kan tages som udtryk for, at dansk energipolitik også skal til at omfatte transportsektorens energiforbrug. Mens det i vid udstrækning er lykkedes at stabilisere energiforbruget på de fleste andre forbrugsområder, er der fortsat en betydelig vækst i energiforbruget til transport med deraf følgende miljøproblemer. Alternative brændsler er en del af løsningen, men Danmark har ikke hidtil haft ambitioner på dette område. Det ligger imidlertid lige for at introducere naturgas. Det fungerer jo udmærket i mange andre lande, f.eks. Sverige. Vi vil meget gerne medvirke til, at naturgas bliver en del af løsningen. Gasselskaberne er parate til at betjene dette nye potentielle marked.
- DONG er i en fusionsproces med Elsam, Energi E2, Nesa, Københavns Energi og Frederiksberg Forsyning. Der afventes nu EU-kommissionens godkendelse, inden processen kan fuldføres. Det nye store energiselskab bliver – hvis kommissionen godkender fusionen – den suverænt mest markante spiller på det danske energimarked. Uanset hvad man måtte mene om fusionen, er der grund til at være tilfreds med, at strukturen i en så stor del af den danske energisektor nærmer sig en afklaring. Og der er også grund til at ønske til lykke – til DONG og DONG's ejer – med, at strategien ser ud til at lykkes. Vi andre i gassektoren er naturligvis parate til et konstruktivt samarbejde med den nye koncern.
- Et led i fusionsprocessen er, at det svenske statsselskab Vattenfall overtager en ikke uvæsentlig del af det danske kraftproduktionsapparat. DGF byder Vattenfall velkommen i den nye rolle og ser frem til et godt samarbejde.
- Energinet.dk-organisationen er nu på plads med hovedsæde i Fredericia. Den danske energitransmission er dermed samlet i ét statsejet selskab. Det må vi naturligvis tage til efterretning. Set fra "gassiden" – og det er jo det, jeg gør både som formand for denne forening og som direktør for et stort gasdistributionsselskab – kunne man godt frygte, at gassen bliver marginaliseret i forhold til el i den nye organisation. Vi i gassektoren har en forventning om, at Energinet.dk også vil sætte gassen i fokus og gøre sit yderste for at videreføre Gastras arbejde – både teknisk og markeds mæssigt – på det høje faglige niveau, vi har været vant til. Vi er naturligvis parate til et positivt samarbejde med den nye organisation. Signalerne fra Energinet.dk vil utvivlsomt blive fulgt nøje af mange her i

salen.

- Der opbygges et stadigt tættere samarbejde mellem landets to største naturgasdistributions-selskaber HNG og Naturgas Midt-Nord. Som det vil være de fleste bekendt, faldt et konkret fusionsforslag i HNG's repræsentantskab i foråret. Målet er fortsat en fusion mellem de to selskaber, der allerede i høj grad er integreret såvel økonomisk som organisatorisk. Jeg håber, at der på næste årsmøde kan siges noget mere præcist om indhold og tidsforløb i den fortsatte fusionsproces.
- Regeringen har i juni 2005 udsendt sit bud på en ny langsigtet energistrategi for Danmark: "Energistrategi 2025". Strategien er en del af udmøntningen af den brede energipolitiske aftale af 29. marts 2004 og omfatter som noget nyt også transportsektoren. Naturgassen er en hovedhjørnesteen i Energistrategi 2025, og vi ser i DGF frem til at bidrage til realisering af visionerne. Claus Andersen fra Energistyrelsen vil i sit indlæg komme nærmere inde på den ny energistrategi, og jeg vil derfor ikke komme nærmere ind på dette emne.
- Regeringen indgik d. 10. juni en politisk aftale med de fleste af Folketingets partier om den fremtidige energispareindsats. For perioden 2006-2013 fastsætter aftalen en målsætning om, at den årlige effekt af energispareindsatsen skal svare til 1,7 pct. af energiforbruget i 2003. Målet er ambitiøst, og nogle vil måske endda sige urealistisk. En nødvendig forudsætning for at realisere målet er, at det er økonomisk fordelagtigt for den enkelte forbruger at investere i de nødvendige energibesparende foranstaltninger. Selv om energibesparelser alt andet lige medfører mindre gasforbrug hos den enkelte kunde og dermed dyrere distributionstariffer, er gassektoren indstillet på aktivt at arbejde for, at det opstillede mål nås. Vi tager udfordringen op. Der vil blive god lejlighed til at diskutere sagen her på Nyborg Strand.

Der er adskillige andre emner, der kunne fortjene omtale ved denne lejlighed, men tiden tillader det ikke. Til inspiration for den videre dialog på årsmødet viser jeg på skærmen et udpluk af årets andre tiltag af relevans for gassektoren.

Sikkerhed og Energiteknologi

Jeg vil gerne sige lidt om sikkerhed og energiteknologi. Sikkerhed skal til stadighed have høj prioritet i gassammenhænge. Det er vigtigt, at en flot ulykkesstatistik ikke bliver en sovepude. Det er især vigtigt, at vi værner om det sikkerhedstekniske arbejde på et liberaliseret gasmarked under

konstant økonomisk pres. Når det er sagt, kan vi selvfølgelig glæde os over en registreret fortsat positiv udvikling i sikkerhedsstatistikken på naturgasområdet og flaskegasområdet. På bygasområdet må vi desværre konstatere, at der stadig er et betydeligt antal forgiftningsulykker og i 2004 et tragisk dødsfald som følge af fejlbetjening af et gaskomfur. Antallet af disse forgiftningsulykker forventes reduceret i 2007, når Københavns Energi overgår til Bygas2, som ikke indeholder kulilte.

Under emnet sikkerhed vil jeg også kort kommentere situationen vedrørende graveskader. De seneste par år har der desværre været en stigning i antallet af graveskader på distributionsledningerne, mens der har været et fald i antallet af skader på stikledningerne. Gasselskaberne har i indeværende år gennemført en kampagne for at reducere antallet af graveskader. Der er udsendt oplysningsmateriale til knap 1000 entreprenører, kommuner og andre ledningsejere. Fra marts i år har alle ledningsejere endvidere pligt til at indberette deres geografiske interesseområder til det landsdækkende ledningsejerregister - LER, som kan findes på internettet på den viste adresse. Ledningsejerregistret skulle gerne give et bedre overblik over ledningsejerne, mindre sagsbehandling og færre, mere præcise forespørgsler til ledningsejerne.

Den danske gassektor er også meget bevidst om vigtigheden af fortsat teknologisk udvikling indenfor både gastransport, gasmåling og gasanvendelse, således som det vil fremgå af præsentationerne på vores tekniske konference i morgen. Jeg har selv med stort udbytte deltaget i fredagssessionerne gennem alle årene. Jeg ser det som en mulighed for at få en indføring i vigtige emner, som jeg ikke personligt har fokus på i hverdagen. Jeg kan anbefale jer at deltage. Udstillingen er også en anbefalelsesværdig og lettilgængelig mulighed for at få et godt indblik i, hvad der rør sig på teknologifronten. I øvrigt vil jeg gerne henvise til vores blad GASTEKNIK, hvor februar-nummeret i år giver en god oversigt over aktuel teknologiudvikling i regi af gasselskaberne og Dansk Gasteknisk Center.

I denne sammenhæng skal også nævnes vores engagement i den Internationale Gas Union. Som mange af jer vil vide, er DGF det officielle danske medlem af IGU, og på vegne af DGF er der aktiv dansk deltagelse i en halv snes af IGU's tekniske arbejdskomitéer. I har med årsmødematerialet fået en aktuel beretning om IGU-arbejdet. Samarbejdet i IGU er en værdifuld kilde til videnuveksling for den danske gasindustri. Deltagelse i IGU-arbejdet sker på frivillig basis og komitémedlemmerne afholder egne omkostninger. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til på bestyrelsens vegne at takke deltagerne for deres indsats og gasselskaberne og branchen for deres støtte, uden hvilken IGU-deltagelsen ikke ville være mulig.

Der er Verdensgaskonference i Amsterdam 5.-9. juni næste år. Jeg har den store glæde senere at kunne byde velkommen til den øverste ansvarlige for konferencen IGU's præsident, George Verberg, som er en af eftermiddagens foredragsholdere. Endvidere vil IGU's generalsekretær, Peter K. Storm orientere forsamlingen om konferencen.

Sluttelige vil jeg også gerne minde om, at DGF sammen med rejsebureauet ViaTravel har arrangeret en fællesrejse til konferencen. Oplysninger herom finder i også i konferencematerialet.

Dansk Gas Forening

Jeg vil nu slutte af med nogle få bemærkninger om vores egen verden i DGF.

Foreningen er inde i en rolig periode. Medlemstallet er ganske vist reduceret lidt i årets løb, men ikke mere end, hvad man kan forvente som følge af naturlige svingninger i sektoren.

Økonomien er stabil, og bestyrelsen kan igen i år aflevere et fornuftigt regnskab, omend resultatet er et lille underskud.

GASTEKNIK er fortsat et godt og relevant fagligt tilbud til vores medlemmer, og bladets økonomi er forsvarlig bl.a. takket være sponsorer. Jeg vil gerne herfra rette en tak til alle GASTEKNIK's sponsorer for deres vigtige støtte til bladet.

Foreningen har i årets løb afholdt erfamøder og en vellykket temakonference i samarbejde med Dansk Energi Brancheforening. Et arrangement, som jeg forventer vil blive gentaget i 2006.

Vores årsmøder er velbesøgte. Sidste år var der rekorddeltagelse med 250 delegerede. Også i år er der flot opslutning omkring årsmødet.

I skal også vide, at vi har en velfungerende bestyrelse, der på udmærket vis repræsenterer gassektorens forskellige sektorer.

Om DGF's fremtid vil jeg sige, at når nu de store strukturforandringer i den danske energi- og gasverden er nu ved at være gennemført, er det både naturligt og uundgåeligt, at der i det kommende år må følge en vurdering af, om struktur og opgavefordeling i de eksisterende interesseorganisationer passer til den ny danske energiverden. Det vil være en hovedopgave for bestyrelsen, at varetage DGF-medlemmernes interesser bedst muligt i denne sammenhæng.

Til slut kan jeg oplyse, at næste årsmøde finder sted 23.-24. oktober her på Hotel Nyborg Strand. Vær venligst opmærksom på, at det af praktiske årsager har været nødvendigt at flytte mødet til en mandag-tirsdag.

Afslutning og tak

Om lidt skal vi have formandsvalg og bestyrelsesvalg. Kurt Bligaard har ikke ønsket at kandidere til formandsposten lige nu midt i DONG-fusionsprocessen, således som der ellers var lagt op til. Jeg genopstiller derfor som formand for en ét-årig periode og Kurt Bligaard som næstformand i samme periode, og vi har fået bestyrelsens opbakning til denne model. Jeg håber, at Generalforsamlingen kan tilslutte sig forslaget.

Povl Asserhøj og Ole Nygaard Olsen træder ud af bestyrelsen, og jeg vil gerne takke dem for deres indsats for foreningen både for deres tid som formænd og på det seneste som ”menige” bestyrelsesmedlemmer.

Også en særlig tak til Peter Hinstrup, der som sekretær gør formandsjobbet både nemt og behageligt. Til de øvrige bestyrelsesmedlemmer og sekretariatet vil jeg gerne sige tak for et godt og konstruktivt samarbejde.

Årsmødearrangørerne Britta og Aksel har som sædvanlig leveret en solid indsats, det samme gælder vores gode samarbejdspartnere i DEBRA, Kirsten og Jørgen.

Til allersidst: tak til årsmødets sponsorer som er DONG, Naturgas Midt-Nord og HNG.

Jeg ønsker jer alle et godt årsmøde.

Tak for jeres opmærksomhed.